Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

29 338 **Wetenschapsbudget**

33 009 **Innovatiebeleid**

Nr. 300

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT EN VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 augustus 2026

Op verzoek van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken geef ik hierbij een reactie op de Totale investeringen in wetenschap en innovatie 2024–2030 (TWIN-)rapportage van het Rathenau Instituut, die in april van dit jaar is gepubliceerd.

De jaarlijkse TWIN-rapportage bevat een overzicht en analyse van de rijksmiddelen voor R&D en innovatie, op basis van de meest recente rijksbegroting en vier jaar vooruitkijkend. Dit betekent dat in de TWIN-rapportage van dit jaar de financiële tabel van het coalitieakkoord nog niet verwerkt is. De TWIN-rapportage is een belangrijke publicatie in het kader van de 3%-doelstelling voor R&D-uitgaven. Na de zomer volgt een voortgangsbrief over het 3%-actieplan dat vorig jaar met uw Kamer gedeeld is. We onderzoeken of we hierin een update van de rijksuitgaven aan R&D kunnen geven, waarin de financiële tabel van het coalitieakkoord is meegenomen.

De TWIN-rapportage schetst dat exclusief de extra middelen van het coalitieakkoord de publieke R&D-uitgaven in Nederland de komende jaren (zonder interventie) niet groeien en daarmee, naar verwachting, ook onze R&D-intensiteit niet. Op basis van de begroting van afgelopen jaar raamt Rathenau Instituut een daling van het publieke aandeel van de R&D-intensiteit van 0,80% in 2024 naar 0,67% in 2030. Voor 2026 berekent Rathenau dat een additionele € 1,2 miljard aan rijksuitgaven nodig zou zijn om de 3% te halen. De uitdaging om de 3% te halen is extra groot omdat het bbp harder groeit dan de R&D-uitgaven. Rijksuitgaven aan innovatie (niet zijnde R&D) stijgen eerst nog, maar dalen naar verwachting ook na 2027, met name door het aflopen van incidentele uitgaven zoals uit het Nationaal Groeifonds.

Een R&D-intensieve economie blijft een belangrijke randvoorwaarde voor productiviteitsgroei en daarmee voor ons toekomstig verdienvermogen en onze brede welvaart. Het kabinet handhaaft dan ook de 3%-doelstelling

kst-29338-300
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

als stip op de horizon en het coalitieakkoord bevestigt verschillende beleidsopties uit het 3%-actieplan. Doorlopende inzet is nodig om toe te werken naar de 3% R&D-uitgaven van het bruto binnenlands product. Dit betekent publieke investeringen, maar ook vooral het scheppen van de juiste randvoorwaarden voor private investeringen door het bieden van een sterk vestigingsklimaat en de infrastructuur voor R&D-intensieve bedrijven om op te schalen en uit te breiden in Nederland.

Het coalitieakkoord kondigt verschillende beleidsopties uit het 3%-actieplan aan, zoals het Nationaal Agentschap voor Disruptieve Innovatie (NADI), de Nationale Investeringsinstelling en EU-cofinanciering voor deelname aan EU-innovatieprogramma's. Ook investeert het kabinet in publieke R&D door te investeren in onderzoek en wetenschap, oplopend tot 428 miljoen euro structureel.[1] Verder valt een meerderheid van de beleidsopties uit het 3%-actieplan nu binnen de scope van de ministeriele taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat. Over de verdere verkenning en uitwerking van deze beleidsopties wordt u in de 3%-voortgangsbrief na de zomer nader geïnformeerd, ofwel eerder in een aparte brief.

Tot slot stelt het coalitieakkoord dat indien in het financiënbeeld per saldo meevallers structureel van aard zijn en het EMU-saldo zich meerjarig onder het geadviseerde tekort van de Studiegroep Begrotingsruime bevindt (– 2,0 procent bbp), deze per saldo meevallers voor 1/3^{e} ingezet worden voor investeringen die het verdienvermogen van Nederland verder versterken, zolang de Europese grenswaarde voor de staatsschuld daarbij niet wordt overschreden (de meevaller-formule).

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
H.G. Herbert

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.M. Letschert

[1] Zie voor toelichting en uitsplitsing Beleidsbrief 2026–2030 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Kamerstuk 36 800 VIII, nr. 148.